

Controllerenheten
Karin Reschke

Kommunstyrelsen

Uppföljning och prognos per 31 oktober 2016

I enlighet med ekonomi- och verksamhetsstyrreglerna lämnas en månadsrapport omfattande budgetuppföljning, prognos och finansiell utveckling.

Kommunens budgeterade resultat för 2016 är efter oktober månad 83,1 mnkr, vilket är 19,7 mnkr lägre än ursprunglig budget för året som var 102,8 mnkr. I december 2015 reviderade fullmäktige 2016 års budget, nettoeffekten av revideringen var 0,1 mnkr totalt.

Fullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i februari 2016 om fördelning av tillfälligt statsbidrag för hantering av flyktingsituationen för 2016 på totalt 37,3 mnkr (2016-02-15, § 21). Fördelningen påverkade inte kommunens budgeterade resultat eftersom intäktssidan ökade med motsvarande belopp i form av ökade statsbidrag. När organisationsberedningen tillsattes så fick beredningen 0,3 mnkr ur fullmäktiges reserv för sitt arbete (2016-03-21 § 58). Vidare beslutade fullmäktige i mars att hållbarhetsberedningen tilldelas 0,37 mnkr ur fullmäktiges reserv för att ta fram ett klimat- och miljöpolitiskt program (2016-03-21 § 57). I april fattade fullmäktige beslut om resultatöverföring av driftmedel från 2015 med 19,2 mnkr. Resultatöverföringen finansierades genom ökade skatteintäkter (2016-04-18 § 142). Efter genomlysning av äldreomsorgens verksamheter fattades i april även beslut i fullmäktige om att utöka äldrenämndens ram för 2016 med 39,8 mnkr för att klara volymutveckling inom både äldreomsorgsdelen och funktionshindersonrådet för personer under 65 år (2016-04-18, § 144). Ramökningen finansierades med 20,0 mnkr ur fullmäktiges reserv, resterande 19,8 mnkr belastade budgeterat resultat. Vidare tilldelades kommunstyrelsen av fullmäktige i juni 0,62 mnkr till resursförstärkning på upphandlingsidan, vilket finansierades av fullmäktiges reserv (2016-06-13 § 215). Efter beslutade revideringar av budget per oktober är kommunens budgeterade resultat 83,1 mnkr.

Tillsammans prognostiserar nämnderna ett överskott på 64,8 mnkr inklusive fullmäktiges reserv. Den skattefinansierade verksamhetens prognos för året är 13,6 mnkr bättre än föregående uppföljning, vilket motsvarar 1,6 % av total årsbudget. Finansförvaltningen har oförändrat en prognos om underskott på 23,0 mnkr. Prognosen för kommunen som helhet är **ett resultat på 124,8 mnkr**, vilket är 41,8 mnkr bättre än budget och 13,6 mnkr bättre än föregående prognos.

Sammanfattning av nämndernas resultat mot fastställd budget

Nämnd/förvaltning	Nettoutfall perioden 201601-201610	Budget helår 2016	Prognos helår 2016	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse (%) mot budget helår	Föregående månads avvikelse mot budget	Skillnad jmf föregående månads avvikelse
Grund- och förskolenämnd	-1 310 649	-1 607 448	-1 600 448	7 000	-0,4%	3 000	4 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-318 688	-393 342	-386 042	7 300	-1,9%	6 900	400
Kommunstyrelse	-165 313	-206 918	-203 718	3 200	-1,5%	2 500	700
Kultur- och fritidsnämnd	-151 959	-185 271	-185 271	0	0,0%	1 000	-1 000
Socialnämnd	-673 390	-817 923	-810 723	7 200	-0,9%	7 200	0
Stadsbyggnadsnämnd	-85 153	-127 212	-120 712	6 500	-5,1%	2 000	4 500
Äldrenämnd	-577 632	-691 653	-691 653	0	0,0%	0	0
Revision	-1 446	-2 062	-2 062	0	0,0%	0	0
Valnämnd	-7	-100	-100	0	0,0%	0	0
Södertörns Överförmyndarnämnd	-9 914	0	0	0	0,0%	0	0
Södertörns upphandlingsnämnd	-98	0	0	0	0,0%	0	0
Kommunfullmäktiges reserv	0	-38 560	-5 000	33 560	-87,0%	28 560	5 000
S:a skattefinansierad verksamhet	-3 294 250	-4 070 489	-4 005 729	64 760	-1,59%	51 160	13 600
Finansförvaltning	3 424 384	4 153 539	4 130 539	-23 000	-0,6%	-23 000	0
Haninge kommun	130 134	83 050	124 810	41 760		28 160	13 600
Prognos 2016			124 810				

Tillsammans prognostiserar nämnderna ett överskott på 31,2 mnkr exklusive kommunfullmäktiges reserv. Inklusive fullmäktiges reserv är motsvarande prognos ett överskott på 64,8 mnkr per oktober månad. Den skattefinansierade verksamhetens prognos om överskott totalt motsvarar 1,6 procent av årsbudget. Finansförvaltningen har en prognos om underskott på 23,0 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos. Nämndernas prognos för året är ytterligare 8,6 mnkr bättre än föregående uppföljning exkl fullmäktiges reserv. Prognosen för fullmäktiges reserv har förbättrats med ytterligare 5,0 mnkr per oktober jämfört med septemberprognosen.

Årsprognosen för kommunen totalt är ett **resultat på 124,8 mnkr**, vilket är 41,8 mnkr bättre än årsbudget och 13,6 mnkr bättre än förra prognosen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar ett överskott på 7,3 mnkr, vilket är 0,4 mnkr bättre än den senaste prognosen. Kultur- och fritidsnämndens prognos för helåret är ett nollresultat, vilket är 1,0 mnkr sämre än föregående prognos. Äldrenämnden prognosticerar oförändrat ett nollresultat. Grund- och förskolenämnden har per oktober lagt prognos om överskott med 7,0 mnkr, exklusive elevpengsystemet, vilket är 4,0 mnkr bättre än förra prognosen. Socialnämnden har per oktober oförändrad prognos om överskott på 7,2 mnkr. Stadsbyggnadsnämnden har prognos om överskott på 6,5 mnkr, vilket är 4,5 mnkr bättre än föregående prognos. Kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott på 3,2 mnkr, vilket är 0,7 mnkr bättre än den senaste prognosen. Övriga nämnder prognostiserar efter oktober ett nollresultat. Prognosen för finansförvaltningen är oförändrad jämfört med föregående månad och är per oktober ett underskott på 23,0 mnkr kronor.

Fullmäktige har per oktober en oförbrukad reserv på 38,6 mnkr, bland annat för att täcka eventuella avvikelser inom elevpengsystemet samt för avsatta men ännu ofördelade medel avseende statsbidraget för nyanlända 2016 (19,9 mnkr). Prognosen

för fullmäktiges reserv har större delen under året varit att hela fullmäktiges reserv kommer att förbrukas. Vid förra prognosen gjordes en bedömning utifrån de parametrar som reserven är avsatt för (elevpengsystemet och statsbidraget för nyanlända flyktingar 2016). Bedömningen var då att fullmäktiges reserv för elevpeng och strukturbidrag inom grund- och förskolenämnden inte skulle komma att tas i anspråk i större omfattning än att cirka 10,0 mnkr skulle finnas kvar i reserven vid årets slut. Bedömningen är reviderad ytterligare per oktober varför prognosen för eventuell volymkompensation inom fullmäktiges reserv skrivs ned med ytterligare 5,0 mnkr.

Volymerna inom grund- och förskolenämnden har stämts av och förvaltningens risk- och känslighetsanalys är också nedskrivna för höstens beräknade volymer jämfört med årets tidigare prognoser. Kraftig inflyttning till kommunen gör det svårt att bedöma exakt när under året volymerna ökar. Under årets första halva har faktiska volymer överstigit budgeterade volymer medan höstens faktiska utfall visar efter avstämning det motsatta. Totalt över året bedöms grund- och förskolenämndens budget för elevpeng efter avstämning ligga i god fas med faktiska volymer. Nämndens budget för strukturbidrag beräknas överskridas men inte i den omfattning som tidigare prognosticerats. Prognosen för fullmäktiges volymreserv har därför skrivits ned med ytterligare 5,0 mnkr per oktober.

När det gäller förbrukning av statsbidraget för nyanlända 2016 var bedömningen efter avstämning med berörda förvaltningar per augusti att ofördelade medel i fullmäktiges reserv (19,9 mnkr) inte kommer att ianspråkta i större omfattning.

Den sammanvägda bedömningen per oktober är att maximalt 5,0 mnkr förbrukas ur fullmäktiges reserv. Möjligheten finns att prognosen gällande reserven kommer att förbättras ytterligare de allra sista månaderna av året.

Förvaltningarnas kommentarer till utfall och prognos

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ursprungliga budget för 2016 var 198,8 mnkr. Kommunstyrelsens budget har reviderats vid fem tillfällen, dels 0,6 mnkr för ökade kostnader till överförmyndarverksamheten (KF 2015-12-07, § 253) dels 2,8 mnkr i samband med fördelning av det extra generella statsbidraget för flyktingar (KF 2016-02-15, § 21), dels 0,4 mnkr i samband med att hållbarhetsberedningen fick i uppdrag att ta fram ett klimat- och miljöpolitiskt program (KF 2016-03-21, § 57), dels i samband med att organisationsberedningen tillsattes 0,3 mnkr (2016-03-21 § 58), dels 3,5 mnkr i samband med överföringar från 2015 (KF 2016-04-18, § 142) samt 0,6 mnkr för en förstärkning av upphandlingsresurser. Inklusiva tilläggen är kommunstyrelsens budget 206,9 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 165,3 mnkr, vilket är 6,4 mnkr (3,7 %) lägre än ackumulerad budget på 171,7 mnkr. Kommunstyrelsen budget är indelad i tre

ansvarsområden, förtroendemannaorganisation, kommunstyrelseförvaltning och anslagsfinansierade gemensamma kostnader. Förtroendemannaorganisationen följer i stort budgeten. Det som ligger bättre än budget är de politiska beredningar som kommunfullmäktige har tillsatt. Prognosen är att beredningarna inte kommer att förbruka hela budgeten och därmed får ett överskott med 0,2 mnkr. Inom kommunstyrelseförvaltningen är prognosen att avdelningarna tillsammans kommer att göra ett överskott på totalt 1,0 mnkr. Det är mindre överskott på flera enheter som tillsammans prognostiseras till ett överskott. Vidare finns det i budget en reserv under kommundirektören. Förvaltningen har inte utnyttjat denna reserv hittills under året och gör nu bedömningen att den inte fullt ut kommer att utnyttjas under 2016 och gör för denna del bedömningen att 2,0 mnkr inte kommer att förbrukas.

Risk- och känslighetsanalys

I ovanstående driftsredovisning prognostiseras ett överskott. Det finns dock alltid risker att några kostnadsposter kommer att avvika från prognosen.

Lokalbanken har de senaste åren klarats av inom budgeten. En förändring i verksamhetens behov kan innebära att de säger upp lokaler vilket kan innebära att budgeten för lokalbanken inte räcker till. De eventuella uppsägningar som kommer under hösten kommer inte att påverka utfallet negativt under 2016.

IT-verksamheten inom kommunstyrelseförvaltningen visar just nu på ett litet underskott. Kostnaden för IT-verksamheten beror bl. a på hur verksamheterna utnyttjar infrastrukturen. Verksamheten ser löpande över antal program som finns, vilket kan minska kostnaderna. Men om verksamheterna ökar sitt IT-användande kan kostnaderna för IT-infrastrukturen öka ytterligare.

Inom exploateringsverksamheten är det budgeterat en viss fastighetsförsäljning som innebär realisationsvinster. Prognosen förutsätter att det sker försäljningar i enlighet med budget. Tidigare år har utfallet emellertid alltid blivit lite bättre än budget

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk, tkr	Negativ risk, tkr
Lokalbanken	1 000	0
IT-verksamheten	0	- 3 000
Exploateringsverksamheten	4 000	0
Summering:	5 000	- 3 000

Prognos

Den totala prognosen för kommunstyrelsen är ett **överskott med 3,2 mnkr**, vilket är 0,7 mkr bättre än förra prognosen.

Stadsbyggnadsnämnden

Kommunfullmäktige beslutade 2015-06-08, § 146, om Mål och Budget för 2016. Enligt beslutet fastställdes nämndens driftbudgetram för 2016 till 120,0 mnkr. Nämndens beslutade anslagsfinansierade budgetram för år 2016 uppgår till 127,2 mnkr efter beslut i fullmäktige om överföring av driftmedel från 2015 på 7,2 mnkr (KF 2016-04-18, § 142).

Det ackumulerade utfallet för perioden är 85,2 mnkr vilket motsvarar 66,9 procent av årsbudgeten. Resultatet är 17,5 mnkr bättre än periodens budget vilket motsvarar 17,4 procents avvikelse. Periodens överskott beror till största delen på lägre kostnader inom vägverksamheten (försenad beläggning) och ökade plan- och bygglovsintäkter jämfört med budget. Vatten och avlopp redovisar också ökade bruksintäkter efter höstens vattenavläsningar. Nämndens reserv på 2,2 mnkr är oförbrukad och övriga avdelningar och verksamheter visar resultat ungefär i nivå med budget.

Vatten och avlopp redovisar sämre räntenetto pga. lägre ränteintäkt (lägre räntesats) och högre kapitalkostnader pga. komponentavskrivningar (kortare avskrivningstider än tidigare) vilket beräknas ge negativ nettoeffekt på helårsbasis cirka 1,0 mnkr. Ökade bruksintäkter vid höstens avläsningar beräknas bidra till ett totalt positivt resultat för hela VA på 0,3 mnkr vid årets slut.

Inom vinterväghållningen redovisas lägre kostnader för snöröjning, trolig positiv helårseffekt 2,5 mnkr. Minskade kostnader jämfört med budget inom trafikbelysning med ca 2,5 mnkr, motverkas av motsvarande beräknade kostnadsökningar inom brounderhållet. Beläggningen är försenad, varför lägre kostnader än budget redovisas per oktober.

Ett större bygglov under oktober månad har förbättrat resultatet inom flera verksamheter, plan och bygglov har 3,0 mnkr bättre och lantmäteri 0,6 mnkr bättre resultat än tidigare.

Park och natur redovisar ett temporärt underskott för pågående projekt som debiteras i efterhand. Förvaltningsledning och nämnd redovisar ett visst överskott för perioden och en förbättrad årsprognos mot budget med 2,7 mnkr till största delen beroende på oförbrukad nämndreserv

Risk- och känslighetsanalys

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk, tkr	Negativ risk, tkr
-----------------------------	-------------------	-------------------

Planavdelningen, fortsatt ökade intäkter	2 000	0
Mindre snö/halka än normalt	2 000	0
Summering:	4 000	0

Prognos

Inom teknikavdelningen har sandupptagning skett så vinteraktiviteterna för våren är slutförda med bättre resultat än budget. Däremot återstår vinterperiodens sista månader nov-dec. Minskade kostnader för trafikbelysning pga. energibesparingar och lägre elpris beräknas kunna användas till de ökade kostnaderna inom brounderhållet. Underskottet för lantmäteri från årets början beräknas inte kunna hämtas hem. Förbättrad prognos för både plan och bygglov med anledning av enstaka större bygglov genererar ökat överskott. Frånvaron och besparingar inom förvaltningsledning och stab kommer att påverka avdelningens resultat mot budget. Om nämndens reserv är oförbrukad vid årets slut ger det ett positivt resultat på 2,2 mnkr.

Helårsprognosen för nämnden är ett **överskott på 6,5 mnkr.**

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2016	Förändring
Vinterväghållning lägre kostnader pga. mindre snö	2 500	2 500	0
Trafikbelysning minskade kostnader	2 500	2 500	0
Brounderhåll ökade kostnader	-2 500	-2 500	0
Trafikverksamhet/parkeringsövervakning ökade intäkter		200	200
Bygglov ökade kostnader (bl a konsultkostnader från år 2015)	-600	-600	0
Plan och bygglov ökade intäkter		3 020	3020
Lantmäteri lägre intäkter (bl a för högt budgeterade intäkter)	-1 700	-1 275	425
Ökade personalkostnader stab/minskade personalkostnader stab	-200	500	700
Nämndens reserv oförbrukad	2 000	2 200	200
Summa Prognos	2 000	6 545	4 545

Tabellen redovisad i tkr

Grund och förskolenämnden

Nämndens budgetram för 2016 fastställdes ursprungligen i fullmäktiges Mål och budget till 1 605,0 mnkr (KF 2015-06-09, § 146). Ramen utökades i februari 2016 med

1,1 mnkr som del av statsbidraget för flyktingmottagning (KF 2016-02-15, § 21), samt med ytterligare 1,3 mnkr i april efter beslut i kommunfullmäktige om resultatöverföring från 2015 (KF 2016-04-18, § 142). Därmed uppgår nämndens budget till 1 607,4 mnkr, en nettoökning med 2,4 mnkr jämfört med nämndens ursprungliga budget för 2016.

Nettoutfallet i oktober var 125,4 mnkr och det ackumulerade nettoutfallet uppgår till 1 310,6 mnkr (81,5 procent av årsbudget). Utfallet är 2,0 procent lägre än periodiserad budget för perioden som uppgår till 1 310,6 mnkr och motsvarar en positiv budgetavvikelse på 26,4 mnkr (1,6 procent av årsbudget). I den ackumulerade budgetavvikelsen ingår ett överskott inom elevpengsystemet med 2,0 mnkr.

Helårsprognosen efter oktober månads utfall är ett överskott på 7,0 mnkr. Årsprognosen utgår från att eventuella över- eller underskott inom elevpengsystemet fullt ut regleras, dvs. är kostnadsneutralt för nämnden i årsbokslutet för 2016. Känslighets- och riskanalysen per oktober visar att det finns faktorer som kan komma att påverka resultatet för helåret 2016 i intervallet +10,0 till -5,4 mnkr jämfört med årsprognosen.

Risk- och känslighetsanalys

Risk- och känslighetsanalysen ska återge faktorer som kan komma att påverka årets resultat utöver vad som redan är beaktat i årsprognosen. Analysen per oktober visar att det finns faktorer som kan komma att påverka resultatet för helåret 2016 i intervallet +10,0 till -5,4 mnkr jämfört med prognosen.

I fullmäktiges mål och budget för 2016 budgeterades att 320 individer i genomsnitt per månad skulle erhålla ”strukturbidrag för nyanlända”. Det faktiska utfallet har under hela 2016 legat över budgeterade volymer. I oktober erhöll 376 elever strukturbidrag för nyanlända, vilket är 18 individer fler än i september. Prognosen är att antalet kommer att fortsätta att ligga lägre resten av året jämfört med volymerna under våren men succesivt öka i antal under hösten. Årsprognosen för strukturbidraget efter oktober månad ligger på ett utfall på 36,9 mnkr vilket är 5,4 mnkr över den totala budgetramen på 31,5 och motsvarar en försämring med 0,1 mnkr jämfört med årsprognosen i föregående månads budgetuppföljning.

Haninge kommun är inne i en period med en relativt stor inflyttning till kommunen. Det kan konstateras att i princip samtliga verksamhetsområden under det första halvåret 2016 har faktiska volymer som överstiger budgeterade volymer. I princip gäller helt nya ekonomiska förutsättningar för det andra halvåret eftersom det är ett nytt läsår med nya volymer både vad gäller budget och utfall. Under det första halvåret var utfallet högre än budgeterade volymer och de preliminära volymerna för det andra halvåret visar på att utfallet kommer att vara lägre än budgeterade volymer. Detta visar på en budgetmässig periodiseringsavvikelse mellan det första och det andra halvåret men sammantaget bedöms de budgeterade volymerna i nuläget att ligga i relativ nivå med det prognostiserade utfallet för helåret inom elevpengsystemet. För perioden november – december beräknas i nuläget ett överskott med ca 2,0 - 2,5 mnkr per månad inom elevpengsystemet vilket motsvarar ett prognostiserat årsresultat i intervallet -1,6 till -

0,6 mnkr inklusive ett prognostiserat underskott på -5,4 mnkr för ”strukturbidrag för nyanlända”.

Till och med oktober uppgår det sammanlagda bokförda överskottet för de resultatenheter som redovisar ett överskott till 18,1 mnkr. Samtidigt redovisar dessa resultatenheter tillsammans ett överskott på 5,7 mnkr i sina årsprognoser. Detta innebär att mellanskillnaden på 12,4 mnkr av verksamheterna prognostiseras kommer att förbrukas under november och december. Det finns en osäkerhetsfaktor om hur mycket av oktober månads överskott som faktiskt kommer att ha förbrukats när året är slut. I budgetuppföljningen för oktober görs bedömningen att den här osäkerhetsfaktorn är en positiv risk i intervallet 0 till +5,0 mnkr.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk, tkr	Negativ risk, tkr
Pengsystem Strukturbidrag för nyanlända elever	0	- 5 400
Pengsystem volymökningar utöver budgeterade nivåer	4 800	0
Förbättrad årsprognos för resultatenheter med ackumulerat positivt resultat	5 000	0
Summering:	10 000	- 5 400

Prognos

Helårsprognosen efter september månads utfall är **ett överskott på 7,0 mnkr**. Årsprognosen utgår från att eventuella över- eller underskott inom elevpengssystemet fullt ut regleras, dvs. är kostnadsneutralt för grund- och förskolenämnden i årsbokslutet för 2016.

Prognos, specificerad per verksamhet	Föregående månads prognos	Prognos helår 2016-10	Förändring
200 Pengsystem GFN	0,0	0,0	0,0
201 Central förvaltning och nämnd *	11 911,0	15 028,0	3 117,0
209 Modersmålsverksamhet	0,0	0,0	0,0
210 Central stödavdelning (CSA)	-1 000,0	-1 000,0	0,0
220 Förskolor kommunal regi	-4 636,0	-4 376,0	260,0
240 Grundskola år F-6 kommunal regi	-3 500,0	-2 977,0	523,0
260 Grundskola år F-9 kommunal regi	225,0	325,0	100,0

Summa Prognos	3 000,0	7 000,0	4 000,0
----------------------	----------------	----------------	----------------

*Prognos uttryckt som avvikelse, över- eller underskott i förhållande till budget, redovisat i Tkr
* Inklusivt nämndens reserv*

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningens ursprungliga budgetram enligt Mål och budget 2016 uppgick till 387,0 mnkr. I april fattade kommunfullmäktige beslut (KF 2016-04-18, § 142) om överföringsmedel på 6,3 mnkr, vilket innebär att aktuell driftsram uppgår till 393,3 mnkr.

Nämndens ackumulerade utfall för perioden uppgår till 318,7 mnkr, vilket är 5,9 mnkr respektive 1,8 % lägre än periodiserad budget. Utfallets andel av den totala helårsramen motsvarar 81,0 %. I oktober är alla elev ersättningar maskinellt rättade retroaktivt, även de som bokades upp manuellt i september. Dessutom har beslut på ansökan om bidrag för asylsökande elever under höstterminen 2015 kommit från Migrationsverket och beslutet visade sig vara 1,3 mnkr högre än vad som bokades upp under samma period. Av nämndens totala positiva avvikelse efter oktober månad står elev ersättningar för 4,7 mnkr. Av det hör 2,5 mnkr till vårterminen, 0,9 mnkr hör till innevarande hösttermin och 1,3 mnkr som sagt till höstterminen 2015. Även centrala avdelningar har positiva avvikelser från budget, vilket delvis reduceras av skolenheter med negativa avvikelser.

Risk- och känslighetsanalys

Den riskfaktor som tidigare tagits upp i risk- och känslighetsanalysen har gått från risk till en del av prognosen. Det innebär att det tidigare befarade underskottet på Riksäppet nu betraktas som sannolikt att det kommer att inträffa. Inga övriga risker tas upp per oktober.

Prognos

Prognosen tar sin utgångspunkt i nämndens reserv på 2,5 mnkr. Förändringarna jämfört med förra månads prognos är att Akademierna har försämrat sin prognos ytterligare denna månad. Prognosen för elev ersättningar har delats upp per termin baserat på när ersättningar från Migrationsverket borde ha bokförts om vetskap hade funnits. Prognosen avseende vårterminen 2016 innehåller alltså den uppbokning som gjordes på hösten efter att ansökan om ersättning för asylsökande elever blev klar. Samma gäller för höstterminen 2016, där förväntat ansökningsbelopp är medräknat baserat på den ansökan som gjorts för våren. Ramen för asylsökande elever kommer inte behövas under hösten, men antalet folkbokförda elever är å andra sidan lite fler än budgeterat. Slutligen har beslut om ersättning för asylsökande elever kommit för höstterminen 2015. Eftersom beslutet innebär en högre ersättning än vad som bokades upp förra året, kommer mellanskillnaden gottskrivas under innevarande år.

Kvalitetsavdelningen har ytterligare förbättrat sin helårsprognos, medan Riksäpplet och Navigatorcentrum har lämnat prognoser som avviker från ett nollresultat. Riksäpplets befarade negativa resultat var med i riskanalysen redan förra månaden och är nu flyttad in i prognosen istället.

Helårsprognosen för nämnden är ett **överskott på 7,3 mnkr**, vilket motsvarar 1,9 procent av årsbudget.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2016	Förändring
Nämndreserv	2 500	2 500	0
ESF-ansökan, arbetskostnad	-100	-100	0
Kulturhantverk vt 2016 vuxna	-100	-100	0
Akademierna	-1 000	-1 200	-200
Eleversättningar vårtermin	3 500	2 500	-1 000
Eleversättningar hösttermin	0	500	500
Eleversättningar hösttermin 2015	0	1 300	1 300
Kansliavdelningen	-500	-500	0
Kvalitetsavdelningen	1 000	1 300	300
Förvaltningschef	800	800	0
Hysesökning Fredrika södra	400	400	0
Hyra gamla Fredrik för snabbspår	400	400	0
Riksäpplet	0	-700	-700
Navigatorcentrum	0	200	200
Summa Prognos	6 900	7 300	400

Tabellen redovisad i tkr

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens ursprungliga budgetram uppgick till 181,8 mnkr. I februari tilldelades nämnden 2,0 mnkr i statsbidrag för flyktingmottagning (KF 2016-02-15, §

21) och efter fullmäktiges beslut (2016-04-18, § 142) om resultatöverföring fick nämnden ta 1,5 mnkr av föregående års nettoresultat samt tidigare fonderade medel i anspråk. Resterande 0,7 mnkr fonderades enligt beslutet till budgetåret 2017. Därmed uppgår nämndens totala budget för 2016 till 185,3 mnkr.

Efter oktober månad har förvaltningen förbrukat 82,0 % av årsbudgeten. Det ackumulerade utfallet är 152,0 mnkr mot budgeterade 154,7 mnkr, vilket ger en positiv budgetavvikelse på 2,7 mnkr, eller 1,8 procent. Minskningen av den positiva avvikelsen jämfört med september beror på terminsvisa utbetalningar av föreningsbidrag i oktober. Det har skett planenligt och lämnar helårsprognosen för föreningsbidrag oförändrad. Kvarstående anledningar till nämndens positiva avvikelse är liksom tidigare nämndens reserv, lägre avskrivningar på anläggningstillgångar och eftersläpande kostnader för fastighetsunderhåll och till Kulturskolans externa anordnare.

Risk- och känslighetsanalys

Tidigare har ett möjligt överskott för Kulturskolan tagits upp i känslighets- och riskanalysen eftersom enheten själv uppgav ett nollresultat som sin prognos. Nu är enhetens prognos ändrad, även om det finns möjlighet att resultatet i slutändan kommer att bli ännu lite bättre. Även andra verksamheter finns inom förvaltningen som har goda förutsättningar att göra ett bättre resultat än vad de själva prognostiserar. Handens bibliotek och Miljöverkstan är två exempel där det kanske kommer att visa sig att prognosen var försiktig.

Prognos

Prognosen är försämrad till ett nollresultat jämfört med förra månaden. Hos förvaltningschef finns medel för kapitalkostnader och övriga kostnader, som prognostiseras bli lägre än budgeterat. Under oktober månad gjorde respektive verksamhetschef ett grundligt prognosarbete som egentligen inte är jämförbart med tidigare månaders prognoser. Dessutom skedde en intern ramjustering av överföringsmedel för att täcka omställningskostnader inom LSS-verksamheten, vilket förändrat förutsättningarna för prognosarbetet för berörda verksamheter.

Område Norr har negativ avvikelse per oktober månad och prognosen är ett underskott med 0,7 mnkr där Livskvalitet och folkhälsa och Brandbergens fritidsgård uppvisar negativa avvikelser, medan Kulturskolans avvikelse är starkt positiv.

I område Central prognostiserar både Livskvalitet och folkhälsa och Ekens fritidsgård ett underskott. Ekens fritidsgård har påverkats starkt av socialförvaltningens förändring till att ersätta faktiskt närvarande barn inom LSS-verksamheten jämfört med en ersättning som baserades på vad verksamheten var dimensionerad för. Den interna ramjusteringen som gjordes i oktober täcker inte hela nettokostnaden.

Även i område Syd lämnar Livkvalitet och folkhälsa en negativ helårsprognos. Jordbrogårdens prognos är däremot förbättrad på grund av den interna ramjusteringen och ett nollresultat förväntas vid årets slut.

Helårsprognosen för nämnden är ett **nollresultat** vid årets slut.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2016	Förändring
Nämndens reserv	1 000	1 000	0
Förvaltningschef	1 100	900	-200
Utveckling och stöd	200	200	0
Område Norr	0	-700	-700
Område Central	-600	-1 000	-400
Område Syd	-700	-400	300
Summa Prognos	1 000	0	-1 000

Tabellen redovisad i tkr

Socialnämnden

Socialnämndens ram enligt Mål och budget 2016-2017 (KF 2015-06-09, § 146) var 792,8 mnkr. I december reviderades budgeten (KF 2015-12-07, § 253) då ramen ökades med 1,5 mnkr för att kompensera för förändrat förbehållsbelopp ekonomiskt bistånd. I februari reviderades budgeten (KF 2016-02-15, § 21) då ramen ökades med 10,1 mnkr för statsbidrag för flyktingmottagning. I april beslutade fullmäktige om ökad budget med 10,6 mnkr till följd av ändrad ansvarsfördelning mellan äldrenämnden och socialnämnden. I april reviderades även budgeten i samband med överföring av driftmedel från 2015 på 2,9 mnkr. Nämndens sammanlagda ram 2016 är därmed 817,9 mnkr.

Utfallet för perioden är 673,4 mnkr mot periodens budget på 668,2 mnkr, dvs. ett underskott på 5,2 mnkr jämfört med periodiserad budget. Nämndens kostnader såväl som intäkter överstiger de budgeterade i stor utsträckning. Detta förklaras av att den statsbidragsfinansierade verksamheten för ensamkommande barn har budgeterats med lägre omsättning av vad som nu är fallet. Detta har dock ingen praktisk betydelse, då det avgörande är att kostnader och intäkter i verksamheten är lika stora, vilket de är både i budget och i utfall.

Avseende statsbidraget för nyanlända flyktingar så har hittills 1,9 mnkr förbrukats av för året tilldelade 10,1 mnkr. Av de tilldelade medlen avser 7,2 mnkr kostnader för uppförande av modulbyggnation för boende för ensamkommande barn och nyanlända flyktingar och detta arbete har ännu inte påbörjats. Samtliga övriga aktiviteter som dessa medel har påbörjats och prognosen är att dessa övriga 3,0 mnkr kommer att förbrukas under året.

Risk- och känslighetsanalys

Bedömningen är att det finns både positiva och negativa risker och utmaningar i verksamheten. Sannolikheten för att uppförande av modulbyggnation under året kommer att ske har tidigare under hösten bedömts som låg. Per oktober är prognosen fortfarande att byggnationen inte kommer att ske fastlagd och prognosticerad i nämndens resultat, vilket har påverkat risk- och känslighetsanalysen. Risk- och känslighetsanalysen beaktar nu denna parameter som en negativ risk i förhållande till prognosen. Det innebär att resultatet kan komma att bli upp till 7,2 mnkr sämre än årsprognosen per oktober, om byggnationen trots allt skulle komma att genomföras under 2016.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk, tkr	Negativ risk, tkr
Uppförande av modulbyggnation för boende för ensamkommande barn och nyanlända flyktingar genomförs	0	- 7 200
Ökade kostnader insatser enligt LSS	0	- 1 000
Besparingar vid köp av placeringar och behandlingar, barn och vuxna	2 000	0
Ökade kostnader placeringar och behandling missbruk och personer med funktionsnedsättning		- 1 000
Summering:	2 000	- 9 200

Prognos

Årsprognosen för nämnden totalt är ett överskott på 7,2 mnkr, vilket baseras på att inget uppförande av modulbyggnation för boende för ensamkommande barn och nyanlända flyktingar antas uppföras under året. Övriga prognosdelar inom nämnden framgår i text och tabell nedan.

Prognosen för nämndspecifikt har förbättrats då bedömningen är att en mindre del av nämndreserven kommer att behövas för att täcka underskott i olika delar av verksamheten.

Försämrade prognos för avdelning funktionsnedsättning för dyrare placeringar.

Prognosen för avdelning barn och unga har förbättrats något, till följd av fortsatt lägre placeringskostnader än budgeterat.

Prognosen för avdelning vuxen är oförändrad. Det är budgeten för placeringskostnader av vuxna med missbruks och/eller psykisk funktionsnedsättning som överskrids.

Avdelningen boende och boendestöd höjer prognosen ytterligare efter ett kraftigt effektiviseringsarbete i verksamheten gett lägre kostnadsnivå.

Ytterligare försämrade prognos för avdelningen som utför sysselsättningskapande åtgärder, daglig verksamhet samt personlig assistans. Försämrade prognoser främst inom personlig assistans samt daglig verksamhet.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2016	Förändring
Nämndens kostnader	7 500	8 000	500
Förvaltningscentral verksamhet	9 200	9 200	0
Avdelning Funktionsnedsättning (beställare)	-3 500	-4 500	-1 000
Avdelning Barn och unga (beställare)	2 000	3 000	1 000
Avdelning Vuxen (beställare)	-6 000	-6 000	0
Avdelning Social omsorg (utförare)	0	0	0
Avdelning Boende och boendestöd (utförare)	1 500	2 000	500
Avdelning Arbete, syselsättning och assistans (utförare)	-3 500	-4 500	-1 000
Summa Prognos	7 200	7 200	0

Tabellen redovisad i tkr

Äldrenämnden

Kommunfullmäktige beslutade 2015-06-08, § 146, om Mål och Budget för 2016. Enligt beslutet fastställdes äldrenämndens driftbudgetram för 2016 till 665,0 mnkr.

I februari 2016 beslutade fullmäktige att utöka 2016 års budgetram för äldrenämnden med 1,5 mnkr, ramtillskottet ska täcka insatser kopplade till Haninge kommuns flyktingmottagande under 2016 (2016-02-15, § 21). I april fattades beslut om att underskott inom äldrenämndens utförarverksamhet 2013-2015 på drygt 12,1 mnkr ska hanteras inom äldrenämndens budget 2016-2018, varav 4,1 mnkr ska hanteras genom minskad ram 2016 (2016-04-18, § 142). Fullmäktige beslutade också i april att utöka äldrenämndens ram för 2016 med 39,8 mnkr för att klara volymutveckling inom både äldreomsorgsdelen och funktionshindersområdet för personer under 65 år (2016-04-18, § 144). Vidare beslutade fullmäktige om att minska äldrenämndens ram för 2016 med 10,6 mnkr med anledning av att ansvarsfördelningen mellan äldrenämnden och socialnämnden beslutats bli förändrad från och med 2016-05-01. Den nya ansvarsfördelningen har beräknats minska äldrenämndens kostnader för 2016 med 10,6 mnkr och öka socialnämndens kostnader med motsvarande 10,6 mnkr (2016-04-18, § 145). Efter fullmäktiges beslutade ramjusteringar uppgår äldrenämndens ram 2016 till totalt 691,7 mnkr.

Utfallet för perioden januari-oktober 2016 är en redovisad nettokostnad på 577,6 mnkr (83,5 % av årsbudget), vilket motsvarar en positiv avvikelse med 2,8 mnkr jämfört med den periodiserade budgeten för perioden. Avvikelsen i procent mot den periodiserade budgeten är 0,5 procent.

Risk- och känslighetsanalys

Negativ risk: Volymprognoserna som äldreförvaltningen gjort inför kommande budgetår har under många år visat sig stämma med det verkliga utfallet.

Volymutvecklingen 2011 och 2013 avvek dock kraftigt från prognoserna både inför budgetåret och jämfört med de första prognoserna under respektive verksamhetsår. Avvikelsen mot prognoserna uppkom genom kraftig ej förutsebar volymutveckling under tertial II respektive år. Ökningen vad gäller köp av externa boendeplatser under tertial II 2016 gör att förvaltningen vill flagga för att nuvarande budgetbalans kan rubbas under tertial III om antalet köpta boendeplatser ligger kvar på nuvarande nivå samtidigt som antalet biståndstimmar inom hemtjänsten också ökar.

Positiv risk: Det åtgärds paket som äldrenämnden och äldreförvaltningen arbetat med under 2015 och 2016 har fått avsedd effekt på nettokostnadsutvecklingen, exempelvis ökade avgiftsintäkter och minskade kostnader för vårdresurstid inom hemtjänsten på grund av översyn av ersättnings systemet. För flera av åtgärderna är det fortfarande svårt att göra bedömningar av alla konsekvenser. Målet var att klara huvudparten av pris och löneutvecklingen under 2016 genom vidtagna åtgärder.

Bedömningen efter oktober månad är att utfallet av vidtagna åtgärder kommer att bli något större än beräknat. Äldreförvaltningen har tagit fram en separat rapport med redovisning av vilka effekter åtgärds paketet gett både ekonomiskt och verksamhetsmässigt. Rapporten kommer att gå till kommunstyrelseförvaltningen för rapport till kommunstyrelsen i början av 2017.

Risk och känslighetsanalys	Positiv risk, tkr	Negativ risk, tkr
-----------------------------------	--------------------------	--------------------------

Kraftigare volymutveckling än beräknat		- 4 000
Större effekter än beräknat för pågående effektiviseringsarbete	4 000	
Alla enheter klarar inte av att balansera tidigare års underskott		-2 000
Dämpad volymutveckling jmf med prognos	1 000	
Summering:	5 000	- 6 000

Prognos

Årsprognosen för 2016 är ett **nollresultat**, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2016	Förändring
Äldrenämnd	0	0	0
Äldreförvaltningen gemensamma poster	0	0	0
Bemanningscentrum	0	0	0
Avdelning förebyggande insatser	0	0	0
Avdelning ordinärt boende	0	0	0
Avdelning särskilt boende inkl. HSL	-1 700	-1 700	0
Kostorganisation	0	0	0
Beställarenheten insatser 65 år och äldre	0	0	0
Beställarenheten insatser under 65 år	1 700	1 700	0
Summa Prognos	0	0	0

Tabellen redovisad i tkr

Volymutveckling

Under årets första sju månader minskade antalet biståndsbeslutade hemtjänsttimmar månad för månad, huvudorsak var den översyn som gjorts av beräkningen av extra tid till utförare med kunder som har omfattande behov av insatser. Eftersom flertalet beslut omprövades under årets första sju månader, så gav förändringen störst effekt under den perioden. Från augusti har antalet timmar börjat öka igen, vilket är naturligt med tanke på att antalet invånare över 75 år fortsätter att öka.

Hemtjänstinsatser *antal timmar*

Hemtjänstinsatser	Jan-okt 2016	Jan-okt 2015	Förändring
65 år och äldre	476 336	489 132	-2,6%

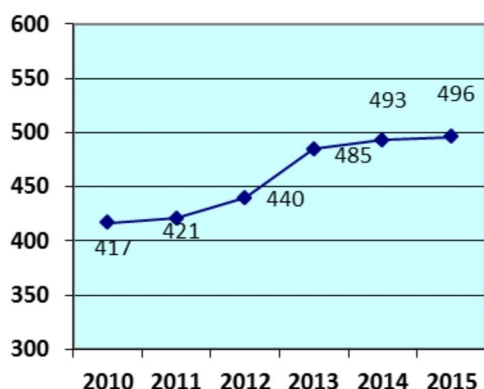
Hemtjänstinsatser *prognos timmar 2016*

Hemtjänstinsatser	Totalt 2014	Totalt 2015	Prognos 2016
65 år och äldre	522 425	590 347	574 000

Antal betalda platser i vård- och omsorgsboende 2010-2016

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2010	405	403	407	404	416	419	413	417	422	421	434	433
2011	425	425	421	422	428	422	425	426	425	414	410	414
2012	420	432	429	433	421	430	443	447	455	453	456	460
2013	465	461	474	467	490	508	495	502	512	490	483	477
2014	493	493	499	494	486	487	489	491	492	492	499	498
2015	494	495	507	503	499	490	487	491	488	488	493	497
2016	496	494	510	516	514	526	536	537	533	533		

Platser i särskilt boende och korttidsboende 2010-2015

Årsprognosen för 2016 är 520 betalda platser i genomsnitt

Betalda platser särskilt boende och korttidsboende 65 år och äldre

Behovet av platser i särskilt boende och korttidsboende, som inte minst under 2013 ökade mer än vad förvaltningen prognostiserat, stabiliserades under 2014 och 2015. Efter tio månader 2016 ligger antalet betalda platser på i genomsnitt 519.

Under perioden maj-oktober 2016 har antalet köpta platser ökat kraftigt, förvaltningens bedömning är att en viss nedgång av antalet utnyttjade platser kommer att ske årets sista månader.

Under september 2016 uppgick antalet betalda platser till 533 varav 295 i egen drift och 238 med annan utförare (45 procent). Av de 238 platser som köptes av extern utförare var huvudparten (177 platser) hos utförare med verksamhet i Haninge.

Finansförvaltning

Finansförvaltningens budget består av skatteintäkter och generella statsbidrag, arbetsgivaravgifter, pensionskostnader samt finansiella intäkter och kostnader. Den ursprungliga budgeten för 2016 är en intäkt på 4 097,0 mnkr. Intäkten höjdes med 37,3 mnkr i samband med att kommunfullmäktige fördelade det extra generella statsbidraget för flyktingmottagning. (KF 2016-02-15, § 21). Överföringarna från 2015 års driftbudget till 2016 har finansierats med att öka budgeten för skatteintäkter med 19,2 mnkr (KF 2016-04-18, § 142). Totalt är budgeten för hela finansförvaltningen en intäkt på 4 153,5 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 3 424,4 mnkr, vilket är 36,9 mnkr (-1,1 %) lägre än den ackumulerade budgeten för samma period på 3 461,4 mnkr.

Budgeten för skatter och generella statsbidrag är 4 166,5 mnkr. Det har sedan den senaste uppföljningen inte kommit någon ny skatteprognos. Den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) är från den 5 oktober. I jämförelse med de budgeterade intäkterna är den totala prognosen för skatteintäkter 23,0 mnkr lägre än budget för året.

Under mars tog Tornberget över kommunens externa låneskuld, vilket kommer att påverka kommunens finansnetto negativt. Som kompensation kommer Tornberget att betala en borgensavgift till kommunen samt sänka hyrorna. Detta tillsammans ska täcka kommunens försämrade finansnetto. Prognosen är därför i linje med budget. Övriga kostnader och intäkter inom finansförvaltningen är inom budget. Sammantaget redovisar finansförvaltningen ett underskott på 23,0 mnkr.

Risk- och känslighetsanalys

Slutprognosen för skatteintäkterna kommer i december. Det finns alltid en osäkerhet om vad som kan bli resultatet av kommande skatteintäktsprognos.

Förändringen av semesterlöneskulden är en post som inte är säker förrän i bokslutet. I budgeten beräknas att skulden är oförändrad i antal dagar men att den ökar i samma takt som löneökningen, med 3,0 mnkr. Om personalen sparar fler semesterdagar eller tar ut sparade dagar under året är inte klart förrän i januari 2017. Erfarenheterna från tidigare år är att utfallet inom denna budgetpost kan slå kraftigt upp och ner. De senaste åren har semesterlöneskulden dock ökat mer än budgeterat.

Pensionskostnaderna har ökat de senaste åren. Just nu ligger utfallet över den budgeterade ramen. Nästa prognos kommer i december och först då kommer det slutliga resultatet. Utfallet för året kan därför komma att förändras jämfört med den prognos som ligger till grund för oktoberprognosen.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk, tkr	Negativ risk, tkr
Förändrad skatteintäktsprognos	10 000	- 10 000
Semesterlöneskuld	3 000	- 3 000
Ökande pensionskostnader	3 000	- 6 000
Summering:	16 000	- 19 000

Prognos

Sammantaget är årsprognosen för finansförvaltningen ett **underskott på 23,0 mnkr**, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron under perioden januari-september var för kommunen som helhet 7,5 procent, en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med samma period förra året (7,4 procent). Sjukfrånvaron var på kof 5,6 procent, ksf 4,0 procent, sof 7,5 procent, sbf 4,0 procent, ubf 7,8 procent och af 9,1 procent. Jämfört med samma period förra året

minskade sjukfrånvaron inom kof markant (2,9 procentenheter) och ökade inom övriga förvaltningar.

Befolkning

Den 30 september hade Haninge 85 245 invånare, vilket är 196 fler än i augusti. Under årets första nio månader ökade befolkningen med 1 379 personer. Det beror på ett födelseöverskott på 449 personer, ett inrikes flyttöverskott på 317 personer och ett invandringsöverskott på 613 personer.

Arbetslöshet

Några nya siffror för arbetslösheten har ännu inte kommit så nedanstående siffror är från förra uppföljningen.

I augusti var 6,9 procent av arbetskraften 16-64 år inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen. Det är 0,3 procentenheter lägre än augusti 2015. Jämfört med länet var arbetslösheten 0,7 procentenheter högre i Haninge, men 0,6 procentenheter lägre än i riket.

8,9 procent av arbetskraften (motsvarar 455 personer) i åldern 18-24 år var inskrivna som arbetslösa, en minskning med 1,8 procentenheter jämfört med augusti 2015. I Stockholms län var ungdomsarbetslösheten 7,5 procent, i riket 11,5 procent.

Finansiell rapport

Tornberget Fastighetsförvaltning har sedan april 2016 i sin helhet övertagit kommunens externa upplåning. Syftet är att trygga Tornbergets möjlighet att göra skattemässiga avdrag för dessa lån. Kommunen har tecknat borgen för dessa lån. Tornberget har antagit kommunens finanspolicy och uppfyller den inom samtliga delar. Kommunens upplåning är sedan april noll och finansrapporten innehåller för närvarande endast en redovisning av likviditeten. Enligt kommunens finanspolicy ska likviditetsreserven vara minst 250,0 mnkr. Per oktober är likviditetsreserven 706,0 mnkr (aktuell likviditet 556,0 mnkr samt bekräftade ej utnyttjade löften 150,0 mnkr) och uppfyller därmed finanspolicyns krav.

Bengt Svenander
Kommundirektör

Jörn Karlsson
Ekonomidirektör